
Onderwerp	Atelier Jerusalem subsidieverlening 2024		
Zaaknummer	Z23002267	Teammanager	Chantal Strous
B & W datum	12 december 2023	Afdeling/Team	Stad Dorpen en Wijken/Maatschappelijke ontwikkeling
Naam steller	Sanne Bloemen	Portefeuillehouder	Martin Leenders
Besproken met portefeuillehouder	Ja, met Martin Leenders op 27 november 2023.		
Openbaarheid	Deze adviesnota is openbaar, behoudens Subsidieaanvraag 2024 + bijlagen bij subsidieaanvraag vanwege vertrouwelijke gegevens.	Na informeren betrokkenen op 14 december 2023.	
Bevoegd orgaan	B & W		

ADVIES

1. Aan PSW een periodieke subsidie te verlenen van € 67.184,- voor het jaar 2024 ten behoeve van Atelier Jerusalem en het meerdere van € 7.016,00 af te wijzen.
2. Aan PSW een incidentele subsidie te verlenen van € 14.842,- voor het jaar 2024 ten behoeve van Atelier Jerusalem voor de pilot 'Ik doe mee'.

Inleiding

De subsidieaanvraag wordt namens Atelier Jerusalem ingediend door PSW (Pedagogisch Sociaal Werk). PSW is een aanbieder in zowel de WLZ (Wet Langdurige Zorg) als het sociale domein en kan de activiteiten van Atelier Jerusalem voor 2024 continueren.

Atelier Jerusalem biedt sinds juli 2013 voor kwetsbare inwoners van Venray tussen de 18 en 80 jaar een kunstzinnige, culturele en/of muzikale daginvulling in de vorm van een algemene voorziening. Kwetsbare inwoners worden zodanig ondersteund, zodat zij gestimuleerd worden om activiteiten in hun eigen omgeving op te pakken waardoor zij niet langer of minder afhankelijk zijn van professionele zorg. Atelier Jerusalem levert daarmee een wezenlijke bijdrage aan de ontwikkeling van deelnemers, zodat zij zo zelfstandig mogelijk functioneren in de maatschappij en waar mogelijk stappen maken op de participatieladder. Atelier Jerusalem werkt daarmee aan het verbeteren van de eigen kracht, versterking van eigen netwerk en vaardigheden, om zo tot meer zelfredzaamheid te komen.

PSW vraagt structurele subsidie aan voor Atelier Jerusalem en incidentele subsidie voor de pilot 'ik doe mee'.

Beoogd resultaat

Het bieden van kunstzinnige, culturele en/of muzikale daginvulling in de vorm van een algemene voorziening binnen de gemeente Venray.

Argumenten

1.1 + 2.1 PSW heeft de aanvraag tijdig en compleet ingediend

De aanvraag van PSW voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in de Algemene Subsidieverordening (ASV) en het Besluit nadere regels subsidieverlening (Bnrs). Aanvullend aan de structurele subsidie wordt incidentele subsidie aangevraagd voor een pilot voor het jaar 2024 onder de noemer 'Ik doe mee'. Atelier Jerusalem wil een nieuwe groepsgewijze training op het gebied van expressie (theater) gaan aanbieden. Dit op een kleine schaal, waarbij de focus ligt op deelnemers die een langere afstand tot de arbeidsmarkt hebben gecombineerd met huidige deelnemers van ander onderdelen van Atelier Jerusalem. Er wordt gewerkt aan zelfvertrouwen, zelfreflectie en assertiviteit.

1.2 + 2.2 Atelier Jerusalem werkt aan het versterken van de omgeving

Atelier Jerusalem probeert daar waar mogelijk met deelnemers naar buiten te treden. Dit doen zij door concerten en exposities te geven. Atelier Jerusalem zoekt actief de samenwerking op met andere partijen, waaronder Stichting Ik begin en Cultura. Met de komst van een nieuwe coördinator is hernieuwde investering in samenwerking wederom belangrijk. Contacten dienen opnieuw aangehaald te worden en er worden ook andere verbindingen gelegd en afspraken gemaakt.

1.3 + 2.3 Atelier Jerusalem is ook voor 2024 van toegevoegde waarde voor het sociaal domein.

Atelier Jerusalem is geen maatwerkvoorziening, maar een algemene voorziening. Niet per doelgroep gefinancierd, maar op doelstelling. Atelier Jerusalem is een veilige plek voor de deelnemers. Eén van de doelstellingen van Atelier Jerusalem is om deelnemers uit te laten stromen naar wijkcentra, verenigingen, andere participatiepartijen en projecten. Atelier Jerusalem blijft streven naar het herstel van de eigen kracht en het creëren van een vangnet voor de uitgestroomde deelnemers met als doel dat zij (toch) op enig moment zonder Atelier Jerusalem verder kunnen. Helaas blijkt dat in de praktijk (nog) niet voor

iedere deelnemer mogelijk. Wel wordt in veel gevallen voorkomen dat die inwoners vaak een terugval krijgen en/of doen zij minder beroep op (duurdere) maatwerkvoorzieningen.

De afgelopen jaren zagen we namelijk een kentering in nieuwe instroom (ook vanwege corona). Bij de subsidieverlening over het jaar 2023 is in gesprek geconstateerd dat er op een nieuwe manier gekeken moet worden naar welke inwoners via Atelier Jerusalem ondersteund en in ontwikkeling gebracht kunnen worden. Geconstateerd is dat een breder aanbod van activiteiten meer passend zou zijn bij een bredere doelgroep binnen Venray. Daarmee kan meer instroom gegenereerd worden, wat naar verwachting ook invloed heeft op de doorontwikkeling van huidige kandidaten en dus de uitstroom naar een ander initiatief hoger op de participatieladder. De afgelopen tijd zien we een nieuwe instroom op gang komen met veelal een leeftijd onder de 40 jaar en behoefte aan een andere culturele invulling voor dagbesteding en ontwikkeling (bijv. podcast maken/muziek mixen). Er wordt meer maatwerk geboden. De verwachting is dat de pilot 'Ik doe mee' aan deze ontwikkeling gaat bijdragen. De theatervloer is een mooi hulpmiddel om spelenderwijs te werken aan je zelfverzekerdheid en communicatieve vaardigheden. De training is laagdrempelig en kleinschalig, waarbij sprake zal zijn van een mix nieuwe deelnemers en bestaande deelnemers. Bij nieuwe deelnemers denk daarbij aan mensen die hun huis bijna niet meer uitkomen en mensen die moeilijk contact maken met anderen. Alle leeftijdsgroepen komen in aanmerking. Hierbij gaan ze de samenwerking aan met Cultura.

1.4 + 2.4 Atelier Jerusalem draagt bij aan de doelstellingen van de Kadernota Sociaal Domein

Onderdeel van de Kadernota is het realiseren van algemene voorzieningen en het maken van duurzame verbindingen en een gezonde leefomgeving. De activiteiten van Atelier Jerusalem dragen hieraan bij. In veel gevallen wordt door de activiteiten van Jerusalem voorkomen dat inwoners minder beroep op (duurdere) maatwerkvoorzieningen doen, zoals de Wmo. Atelier Jerusalem schat in dat de helft van de deelnemers niet of minder in een maatwerkvoorziening terecht komt door deelname aan Atelier Jerusalem. Bovendien investeert Atelier Jerusalem met het nieuwe project 'Ik doe mee' in de persoonlijke ontwikkeling van inwoners.

1.5 + 2.5 Atelier Jerusalem biedt mogelijkheden voor het doen van vrijwilligerswerk.

De coördinator van Atelier Jerusalem wordt ondersteund door vrijwilligers. De inzet van de vrijwilligers is noodzakelijk om de deelnemers te ondersteunen. Daarnaast halen zij zelf ook veel voldoening uit hun vrijwilligerswerk. Het vrijwilligerswerk kan ook uitgevoerd worden door ex-deelnemers van het atelier die van deelnemer zijn doorgestroomd naar vrijwilliger. Ook kan het uitvoeren van vrijwilligerswerk bij Atelier Jerusalem dienen als een voortraject naar betaald werk. Atelier Jerusalem heeft een samenwerking Match om nieuwe vrijwilligers te werven. De pilot 'Ik doe mee' vraagt weer om andere (type) vrijwilligers.

Kanttekeningen of risico's

1. PSW vraagt ook een subsidie aan bij de gemeente Horst aan de Maas. Deze subsidie is afhankelijk van een (beperkt) aantal deelnemers vanuit Horst aan de Maas. De subsidie van Horst aan de Maas is van invloed op de definitieve subsidieverlening vanuit de gemeente Venray. Er vindt bij de definitieve vaststelling een verdeling van de vaste kosten (kostprijs) plaats tussen Venray en Horst aan de Maas, naar gelang het aantal deelnemers vanuit Venray en Horst aan de Maas. In gesprek met Atelier Jerusalem blijkt dat de toestroom vanuit Horst aan de Maas sterk terugloopt. Atelier Jerusalem gaat hierover in gesprek met Horst aan de Maas. Indien Atelier Jerusalem er niet in slaagt ook/meer inwoners van Horst te laten participeren, dan zal bij vaststelling de subsidie voor Venray hoger uitvallen.

2. Atelier Jerusalem is afhankelijk van de jaarlijkse subsidie waardoor het project geen meerjarenplanning heeft. PSW heeft Atelier Jerusalem opgenomen in hun dienstverlening als zijnde een budgetneutraal product. De afgelopen jaren is Atelier Jerusalem niet budgetneutraal gebleken. Al langere tijd wordt gesproken over hoe Atelier Jerusalem minder kwetsbaar en meer toekomstbesteding te maken, gedacht wordt daarbij aan uitbreiding van ander soortige activiteiten en een intensievere samenwerking met andere initiatieven. PSW zet met Atelier Jerusalem op beide sporen in, omdat Atelier Jerusalem een belangrijk aanbod is op de lagere treden van de participatieladder.

Communicatie

PSW wordt geïnformeerd via bijgaande beschikking. Intern is uitvoering van het sociaal domein betrokken in de pilot 'Ik doe mee'.

Financiële gevolgen

Structurele subsidie

De totale kosten van de structurele subsidieaanvraag voor het 2024 bedragen € 74.200,- voor de gemeente Venray.

PSW heeft uitleg en een uitsplitsing aangeleverd voor de diverse kostenposten, aangezien de structurele kosten ten opzichte van voorgaande jaren sterk toenemen. Hieronder worden de belangrijkste kostenstijging benoemd:

1. De personele kosten zijn toegenomen vanwege twee oorzaken:
 - Loonsverhoging vanwege indexactie/inflatie
De VNG adviseert uit te gaan van een indexpercentage bestaande uit een component Overheidsbijdragen in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) en component Prijs particuliere consumptie (PPC). Gemeente Venray volgt deze lijn. Volgens de raadsnota van 9 mei 2023 (Correctie indexering subsidie vanaf 2023 van diverse instellingen) is er vastgesteld dat de OVA-index vanaf de begroting 2024 als standaardindexering wordt toegepast op de in de nota genoemde organisaties. Voor Atelier Jerusalem geldt dat zij vallen onder categorie B (75% OVA, 25% NZa prijsindexcijfer in kapitaallasten) met een indexpercentage van 4,92% (voorlopig). Deze index is toegepast. De verhoging van de lonen kan echter volgens PSW niet gecompenseerd worden met deze index, aangezien de verhoging hoger is. Bij de vaststelling van de subsidie wordt gekeken naar de definitieve OVA index. Uitgegaan wordt van de loonkosten 2023 met de OVA indexatie. Het verschil tussen de loonsverhoging van PSW en de OVA index wordt niet meegenomen in de subsidieverstrekking.
 - Urenuitbreiding inzet betaalde coördinator
Bij het werven van een nieuwe coördinator is opnieuw gekeken naar de ureninzet, aangezien gebleken is dat er meer tijd door de voormalige coördinator in Atelier Jerusalem werd besteed. Derhalve is de nieuwe coördinator een contract aangeboden van 28 uur per week (i.p.v. 24 uur per week). Gezien de geschetste en gewenste ontwikkeling binnen Atelier Jerusalem achten wij deze uitbreiding noodzakelijk en daarmee komen deze kosten wel voor subsidie in aanmerking.
2. Huurkosten
In de aanvraag voor subsidie voor het jaar 2024 constateerden we een forse stijging van de huurkosten. Atelier Jerusalem huurt ruimte van de gemeente Venray in het pand Jerusalem. Door

navraag blijkt dat in de periode 2019-2022 te weinig huur in rekening is gebracht. Daarnaast is sprake van een verhoging van 8,76% (2022/2023) t.o.v. 2021/2022 op basis van CPI Index. De ruimtes zijn noodzakelijk voor de uitvoering van de activiteiten van Atelier Jerusalem, derhalve worden de kosten voor de huur volledig meegenomen in de subsidieverlening.

In totaal bedragen de kosten die in aanmerking komen voor structurele subsidie € 67.184. Dit is als volgt opgebouwd:

Personele kosten:	€ 60.284
Materiele kosten:	€ 2.600
Huurkosten:	€ 21.100
Minus eigen bijdrage:	<u>€ 5.400</u>
Totaal:	€ 78.584
Subsidie Horst aan de maas:	<u>€ 11.400</u>
Totaal voor Venray:	€ 67.184

De afwijking tussen de gevraagde subsidie en de verleende subsidie wordt veroorzaakt door het verschil in indexatie van de loonkosten.

Vrijwilligers ontvangen geen vrijwilligersvergoeding, wel worden bepaalde kosten vergoed. De eventuele opbrengsten bij concerten worden benut voor de waardering van vrijwilligers en deelnemers (bijv. kerstviering).

De kosten van Atelier Jerusalem komen voor een bedrag van € 57.589,- ten laste van kostenplaats Wmo algemeen (66542/44140) en het restant komt ten laste van Participatie (66360/44215). Begrotings-technisch is er voldoende financiële ruimte.

Incidentele subsidie

De kosten van de subsidieaanvraag voor de pilot 'Ik doe mee' bedragen € 14.842,- en komen eenmalige ten laste van Cultuur (65425/43470).

Vervoltraject besluitvorming

N.v.t.

Evaluatie

Gedurende het jaar 2024 dienen er minimaal twee voortgangsgesprekken plaats te vinden met gemeente Venray waarbij de doelen en resultaten van Atelier Jerusalem worden geëvalueerd en de voortgang wordt besproken. Aandachtspunten zijn doorstromen en versterken van de omgeving. Speciale aandacht verdient de pilot 'Ik doe mee'.

Bijlagen

1. Beschikking Subsidieverlening Atelier Jerusalem 2024
2. Subsidieaanvraag 2024 Atelier Jerusalem (niet openbaar – vertrouwelijk)
3. Bijlage bij subsidieaanvraag: nieuw product 'Ik doe mee'.
4. Bijlage bij de subsidieaanvraag: opbouw kosten atelier Jerusalem (niet openbaar – vertrouwelijk)

Naslagwerk

n.v.t.

PSW

Inzake Atelier Jerusalem Venray

Postbus 420

6040 AK ROERMOND

Datum	12 december 2023	Behandeld door	Marjo Thijssen
Ons kenmerk	Z23002267 (vermelden bij correspondentie)	Datum uw brief	24 mei 2023
Pagina	1 van 4	Uw kenmerk	
Onderwerp	Verlening subsidie 2024 PSW Atelier Jerusalem		

Beste Bestuurder(s),

Op 24 mei 2023 hebben wij uw subsidieaanvraag ontvangen. U vraagt een periodieke subsidie van € 74.200,- voor het jaar 2024 voor ten behoeve van Atelier Jerusalem. Daarnaast vraagt u voor het jaar 2024 incidentele subsidie van € 14.842,- voor de pilot 'Ik doe mee' aan. In deze brief leest u ons besluit en wat wij verder nog van u verwachten.

Besluit

Structurele subsidie: Atelier Jerusalem

Wij hebben besloten aan uw organisatie een periodieke subsidie te verlenen voor het jaar 2024 voor Atelier Jerusalem. De hoogte van de subsidie bedraagt € 67.184,- voor het jaar 2024, welke gebaseerd is op de begroting in de subsidieaanvraag. Het meerdere van € 7.016,00 wijzen wij af. We merken hierbij op dat wij afwijken af van de voorgestelde begroting in de aanvraag op het punt van personele kosten. De personele kosten komen niet volledig voor subsidie in aanmerking. In de berekening is rekening gehouden met:

- De door u voorgestelde urenuitbreiding van de coördinator van 24 uur per week naar 28 uur per week is meegenomen voor subsidieverlening.
- In gemeenteraad heeft d.d. 9 mei 2023 vastgesteld dat de OVA-index vanaf de begroting 2024 als standaardindexering wordt toegepast. In het geval van Atelier Jerusalem is categorie B (75% OVA, 25% NZa prijsindexcijfer in kapitaallasten) met een voorlopige indexpercentage van 4,92% van toepassing. Dit betekent concreet dat een bedrag van € 7.016,- niet in aanmerking komt voor subsidieverlening. Dit is het verschil in loonsverhoging van 2023 naar 2024 en de OVA index. Bij de vaststelling van de subsidie wordt gekeken naar de definitieve OVA index.

De overige kosten opgenomen in de begroting van de aanvraag komen voor subsidie in aanmerking. PSW vraagt ook een subsidie aan bij de gemeente Horst aan de Maas. Deze subsidie is afhankelijk van het aantal deelnemers vanuit Horst aan de Maas. De subsidie van Horst aan de Maas is van invloed op de definitieve subsidieverlening vanuit de gemeente Venray. Er vindt bij de

definitieve vaststelling een verdeling van de vaste kosten (kostprijs) plaats tussen Venray en Horst aan de Maas, naar gelang het aantal deelnemers vanuit Venray en Horst aan de Maas.

Incidentele subsidie: pilot 'Ik doe mee'

Wij hebben besloten aan uw organisatie een incidentele subsidie te verlenen voor het jaar 2024 voor de pilot 'Ik doe mee' van Atelier Jerusalem. De hoogte van de subsidie bedraagt € 14.842,- voor het jaar 2024. De subsidie is gebaseerd op uw aanvraag. We merken hierbij op dat we gedurende het jaar op basis van de resultaten van de pilot willen bezien of dit een meer structureel karakter kan krijgen en indien het succesvol is, hoe dit in het reguliere aanbod van Atelier Jerusalem te integreren.

Waarom hebben wij dit besluit genomen?

Ons subsidiebeleid is vastgelegd in de Algemene subsidieverordening gemeente Venray (Asv) en het Besluit nadere regels subsidieverstreking gemeente Venray (Bnrs). In artikel 2.2 is opgenomen dat de Kunst en Cultuurnota in Venray de basis is voor de subsidieverlening. Atelier Jerusalem is opgenomen in deze kadernota. Dat geldt ook voor de mogelijkheid om kunst en cultuur op het gebied van participatie te verbreden, en daarmee is dat ook een basis voor de pilot Theater. Voor een beschrijving van de doelen verwijzen wij naar uw subsidieaanvraag en de bijlage nieuw product Theater.

Betaling

Wij betalen de subsidie voor 1 maart 2024 uit op IBAN NL10RABO 0102 2499 03. Let op, dit is een voorschot (artikel 4:95 Awb). Mocht de subsidie uiteindelijk lager worden vastgesteld, kan het zijn dat u een deel terug moet betalen.

Vaststelling

De verlening van de subsidie moet u zien als een voorlopige toekenning. Door vaststelling van de subsidie wordt de toekenning van de subsidie definitief. Ik wijs op artikel 1.7 en artikel 1.1 van het Bnrs.

Daarom moet u na afloop van het jaar 2024 een aanvraag tot vaststelling van de subsidie indienen. Dit moet u doen vóór 1 juni 2025. Daarna ontvangt u van ons zo snel mogelijk een besluit over de vaststelling. Lever daarvoor het volgende bij ons in:

- een jaarverslag;
- een jaarrekening; en
- een balans;
- een beoordelingsverklaring.

Lagere vaststelling, wijziging of intrekking

Het kan zo zijn dat de subsidie lager wordt vastgesteld, of wordt gewijzigd of ingetrokken. In artikel 4:46, 4:48, 4:49 en 4:50 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de artikelen 11 lid 4 en 12 van de Asv is beschreven wanneer dit kan gebeuren. U wordt daar uiteraard altijd over geïnformeerd.

Uw verplichtingen

Aan de verlening van de subsidie zijn een aantal algemene verplichtingen en voorwaarden verbonden.

- dat u de subsidie besteedt aan de activiteiten waarvoor deze verleend is;
- dat u een goede administratie voert waaraan wij kunnen zijn waar u de subsidie aan besteed heeft;
- dat u aan ons meldt wanneer er zich iets voordoet dat invloed kan hebben op het recht op de subsidie.

U kunt deze vinden in artikel 4:69 van de Awb, artikel 6 van de Asv, en de artikel 1.5 van het Bnrs.

Specifieke verplichtingen

Verder gelden voor uw activiteit nog de volgende specifieke verplichting die aan u worden opgelegd op grond van artikel 4:38 en/of 4:39 Awb: De kosten voor Atelier Jerusalem lopen de afgelopen jaren op, terwijl de in- en doorstroom van deelnemers stagneert. We verwachten dat door deze extra inzet voor de coördinator en door middel van de pilot 'Ik doe mee' we een doorontwikkeling bij Atelier Jerusalem zien. Meer toestroom van nieuwe deelnemers en meer doorstroom van deelnemers naar vervolglekken/groei op de participatieladder. Tegelijkertijd vragen we u ook om gedurende het jaar 2024 te bezien hoe u door samenwerking met andere partijen en de inzet van vrijwilligers de kosten meer in lijn kunt brengen met het vastgestelde subsidieplafond.

Bezwaar

Is het besluit onduidelijk of heeft u er vragen over? Neem dan eerst contact met ons op. Dit kan voorkomen dat u een bezwaarschrift moet schrijven. Komen we er samen niet uit, kunt u alsnog bezwaar maken.

Dit kan via www.venray.nl/bezwaarschrift-indienen. Daarvoor heeft u uw elektronische handtekening (DigiD) nodig. Ook kunt u schriftelijk bezwaar indienen. Dit bezwaarschrift stuurt u naar burgemeester en wethouders van Venray, Postbus 500, 5800 AM Venray. Het bezwaarschrift kunt u niet mailen.

In het bezwaarschrift schrijft u tegen welk besluit u bezwaar maakt en waarom u het niet eens bent met ons besluit. Denkt u eraan dat u het bezwaarschrift voorziet van een datum, ondertekent, uw naam en adres vermeldt en een kopie van het besluit waartegen u bezwaar maakt als bijlage toevoegt. U heeft zes weken om het bezwaarschrift in te dienen. De uiterste datum is zes weken na de datum waarop wij het besluit verzonden. Als u bezwaar maakt, treedt het besluit toch in werking. Alleen als er spoedeisende belangen zijn die dat nodig maken, kunt u bij de rechter om een tijdelijke maatregel vragen. Dat heet een voorlopige voorziening. Alle informatie hierover kunt u krijgen via de griffie van de rechtbank Limburg, Postbus 950, 6040 AZ Roermond.

Vragen?

Heeft u nog vragen? Bel of mail gerust. Bel (0478) 523 333 of mail naar gemeente@venray.nl ter attentie van Sanne Bloemen.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,

de secretaris,

M.C. Uitdehaag

E.G.J. Voorn

Atelier: "Ik Doe Mee!"

Werken aan assertiviteit d.m.v. theatervormen

Inleiding

Er bestaat bij PSW Atelier Jerusalem al langer de gedachte een vorm van theater/drama/expressie in te zetten om kwetsbare mensen te helpen een beter zelfbeeld te krijgen. Het hoofddoel van Atelier Jerusalem is om mensen die geïsoleerd zijn geraakt op een creatieve manier weer mee te laten doen. Het inzetten van theatervormen lijkt ons een mooi verlengstuk van de bestaande creatieve activiteiten die geboden worden. Door de nadruk te leggen op *Kijken, Luisteren en Doen* ervaren de deelnemers spelenderwijs hoe ze kleine stapjes kunnen zetten om assertiever te worden en weer mee kunnen doen in de samenleving.

Het woord "Theater" klinkt misschien heel groots. Men denkt al gauw aan grote voorstellingen in schouwburgen e.d. Expressie of toneel is in deze wellicht een betere benaming. Expressie of toneel kun je doen in talloze vormen, van heel klein intiem spel zijn tot grote en expressieve voorstellingen. Bovendien kan Expressie of toneel in vrijwel alle samenstellingen ingezet worden, van eenlingen tot groepen van wel 15 personen of nog veel groter.

Doelgroep

Met deze training willen we ons richten op mensen met een grote afstand tot de maatschappij/ arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld mensen die hun huis bijna niet meer uitkomen, mensen die moeilijk contact maken met anderen. Alle leeftijdsgroepen zouden hiervoor wat ons betreft in aanmerking kunnen komen. De theatervloer kan een mooi hulpmiddel zijn om spelenderwijs te werken aan je zelfverzekerdheid. Het belangrijkste van het je expressief kunnen uiten is een basis van vertrouwen. Dus vooral in het begin zal er veel aandacht besteed worden aan veiligheid en vertrouwen. De basis van de begeleiding is gebaseerd op "relatie gericht werken". Bij het Relatie gericht werken ga je uit van de relatie die jij met de deelnemer hebt. Dit is op basis van gelijkwaardig en onderlinge vertrouwen. Wij denken dat dit nodig is om ook op momenten dat het moeilijk gaat er voor de ander te zijn en hem of haar te ondersteunen.

Plan van aanpak

We hebben twee sporen bedacht om deze activiteit vorm te geven. We starten met spoor 1, evt na verloop van tijd, of op vraag van de deelnemer kunnen we overstappen naar spoor 2

Spoor 1: Klein beginnen

Hierbij denken we laagdrempelig te beginnen met een klein groepje deelnemers. De groepsgrootte van 2 tot 5 deelnemers zou daarbij wenselijk kunnen zijn. Door middel van eenvoudige spel oefeningen proberen we deelnemers te helpen bij het aanspreken van andere mensen of met het uitspreken van teksten voor een groep. Na elke sessie krijgen de deelnemers een opdracht mee naar huis om aan te werken voor de volgende sessie. De volgende sessie start met een terugblik op de vorige. Langzaam proberen we mensen te helpen om beter voor zichzelf op te komen. Om deelnemers de beoogde stappen te laten maken is 'herhaling' een belangrijke factor. Dezelfde soort oefeningen zullen dus vaker voorbijkomen. Hierdoor zal de inhoud van de oefeningen beter beklijven. Verder zal de training vooral laagdrempelig moeten blijven en daarbij vooral ook een gezonde dosis humor mogen bevatten.

Het voordeel van deze opzet is dat deelnemers minder groepsdruk ervaren en wellicht sneller de drempel nemen om het woord te nemen. Bovendien is deze manier eenvoudig van opzet en brengt minder kosten met zich mee.

We streven naar een reeks aan sessies. Na elke reeks bespreken we met de deelnemer de voortgang en kijken we waar de volgende stap kan liggen. Als een deelnemer zo gegroeid is zou een doorstroming naar bijv. (vrijwilligers) werk een optie kunnen zijn. Hierbij betrekken we altijd een trajectbegeleider en/of een jobcoach. Bij uitstroom is er ook weer ruimte van nieuwe instroom. Als de dynamiek in de groep het toelaat is extra instroom ook mogelijk.

Spoor 2: Productie maken

Een andere opzet zou kunnen zijn om met een wat grotere groep ($\pm 5 - 15$ personen) een productie te gaan maken. Deze productie zou kunnen gaan over onderwerpen of problemen waarmee deze jongeren te maken hebben. De input voor zo'n productie zou van een groot deel van de deelnemers zelf af kunnen komen. Samen maken we er een verhaal van. Met uiteindelijk ook de bedoeling om de productie op te voeren voor publiek. Op deze manier zetten we ergens een stip op de horizon en heb je een gericht doel om aan te werken.

Het voordeel om op deze manier te werken is dat je meteen een grotere groep mensen kunt bereiken. Verder kun je binnen zo'n productie mensen op meerdere fronten iets laten doen. Bijvoorbeeld: Geluid/Licht – Decorbouw – Kleding enz.

Een bijkomend voordeel op deze manier is dat je samen de productie als hoofddoel hebt waarbij je tijdens het repetitieproces automatisch werkt aan doelen voor de individuele deelnemer. Doelen zoals samenwerken, zelfvertrouwen opbouwen, voor jezelf opkomen, leren jezelf te presenteren enz. Bovendien kun je met het uitvoeren van een dergelijke voorstelling actuele onderwerpen die bij jongeren spelen onder de aandacht brengen bij een breder publiek.

Nadeel bij deze opzet is dat de organisatie erom heen meer tijd en kosten met zich mee zal brengen.

Leerdoelen:

Bij beide sporen zal de nadruk bij deze activiteiten liggen op een drietal vaardigheden. Deze vaardigheden moeten vooral als doel hebben om het zelfvertrouwen van de deelnemers te vergroten. Om uiteindelijk weer een stapje te zetten op de participatieladder.

1. Kijken

Door goed te kijken en te observeren kun je leren van een ander. Zonder woorden kan er ontzettend veel verteld worden. Tijdens de sessies doen we oefeningen waarin deelnemers een korte scène bekijken en daarna zo gedetailleerd mogelijk benoemen wat ze allemaal gezien hebben. Je bent dus gedwongen om goed te observeren waardoor zaken beter in je hoofd blijven hangen.

2. Luisteren

Luisteren is een van de belangrijkste vaardigheden op gebied van communicatie.

We gaan met spel oefeningen aan de slag om goed te leren luisteren. Niet alleen naar wat iemand zegt maar vooral ook om te begrijpen wat hij of zij bedoelt. Verschillende vormen van muziek zullen vooral ook bij dit onderdeel worden ingezet.

3. Doen

Zoals eigenlijk voor alles geldt is het 'doen' de beste manier om vaardigheden aan te leren.

In de sessies gaan we dus vooral veel doen. Kijken, luisteren, spreken, observeren, feedback geven. Hard werken dus! Maar altijd vanuit een laagdrempelige opzet en in een ontspannen sfeer.

De sessies

De gedachtegang is om de sessies in de ochtenduren plaats te laten vinden. Dat is vaak het meest effectieve moment om geconcentreerd te kunnen werken. Deelnemers hebben daarbij tevens een doel om aan de dag te beginnen. Afhankelijk van de tijd en de mogelijkheden van de deelnemers zou je wekelijks voor 1 of 2 sessies kunnen kiezen.

Een sessie zou er als volgt uit kunnen zien.

8:45 uur	Binnenkomst
9:00 uur	Start activiteit (praat rondje/terugblik vorige week)
9:30 uur	Warming up oefening
9:45 uur	Opdracht om mee aan de slag te gaan
10:15 uur	Koffiepauze
10:30 uur	Opdracht uitvoeren met feedback
11:30 uur	Evaluatie van de ochtend
12:00 uur	Einde sessie

Inhoud van de sessies.

We willen vooralsnog kiezen om in eerste instantie een start te maken met spoor 1 "Klein beginnen". Dit is een

laagdrempelige manier voor deelnemers om in te stappen. Spoor 2 zou een heel mooi vervolg kunnen zijn wanneer spoor 1 succesvol blijkt.

De inhoud van de sessies zullen afhangen van de individuele behoeftes van de deelnemers. Die kan per deelnemer natuurlijk verschillend van aard zijn. We werken graag volgens het principe "U vraagt wij draaien."

- **Warming up.**

Elke sessie begint met een warming up.

Dit is een gezamenlijke oefening en kan telkens iets verschillen.

Bijvoorbeeld:

- Nieuws van de dag; Iedereen deelt iets met de groep. Iets wat hij/zij heeft meegemaakt of gezien heeft op tv, of iets ander wat hij/zij kwijt wil.

- Stemoefening; Er zijn verschillende oefeningen om je stem op te warmen. Het uitspreken van tongbrekers is daarbij vaak een leuke en laagdrempelige oefening.

- Concentratie oefening; Er zijn verschillende oefeningen om de sleur van de dag opzij te zetten en in een andere focus te komen.

- **De thuiszitter**

Voor iemand die bijvoorbeeld z'n huis bijna niet meer uit komt gaan we in het begin vooral kijk- en luisteroefeningen inzetten. Een kijkoefening zou bijvoorbeeld kunnen zijn dat ikzelf (of een andere deelnemer) de vloer betreed en een eenvoudige scène speel. De betreffende deelnemer mag daarna benoemen wat hij/zij gezien heeft. Bijvoorbeeld: In welk jaargetijde de scene afspeelde, was het buiten of binnen, waren er veel of weinig mensen, welke emotie werd gespeeld. Je kunt in dit kader 10-tallen scènes bedenken van klein tot heel uitbundig en humoristisch spel. Gaandeweg probeer je de deelnemer zelf ook een eenvoudige scene te laten spelen.

- **Angst om iemand aan te spreken**

Hierbij richt je je oefeningen vooral op het ontmoetingen van mensen.

Hele eenvoudige oefeningen waarbij we spelen dat twee mensen elkaar tegenkomen op straat. De oefening begint bijvoorbeeld non-verbaal en langzaam worden er eenvoudige teksten aan toegevoegd om uiteindelijk tot een gesprek of een discussie te komen.

- **Angst voor een bijvoorbeeld telefoongesprek**

Voor iemand die veel moeite heeft om een ander persoon te bellen gaan we in een rollenspel aan de slag met de telefoon. Je kunt wellicht al een hele sessie wijden aan het fenomeen telefoon. Al dan niet in spel gaan we aan de slag met de vragen: Wat is een telefoon, hoe zag die er vroeger uit, hoe ziet die er vandaag uit en waar is die voor bedoeld? Spelenderwijs probeer je de mensen vertrouwd te laten worden met de telefoon en te laten ervaren dat een telefoongesprek (met bijvoorbeeld een officiële instantie) helemaal niet zo eng hoeft te zijn.

We proberen de oefeningen dus altijd af te stemmen op de vraag of behoefte van de deelnemer. Hierbij zetten we tevens in op de kracht van de herhaling. Door oefeningen vaak te herhalen, maar telkens in een andere setting of situatie zal de inhoud geleidelijk meer beklijven.

Benodigd

Om deze training op te kunnen zetten hebben we in eerste instantie vooral tijd en een beschikbare ruimte nodig.

- **Tijd**

In eerste instantie zal er een tijdsinvestering nodig zijn om de training verder inhoud te geven. De inhoud van de training zal goed afgestemd dienen te worden met de behoefte van de deelnemers.

Wellicht dat die behoefte per deelnemer nog sterk kan verschillen. Het vraagt m.i. nog verder onderzoek welke mensen precies in aanmerking gaan komen voor deze training. Op dit moment is het lastig in te schatten hoeveel tijd daarmee gemoeid zal zijn.

Ik kom vooralsnog op de volgende inschatting van tijdsinvestering.

- * Projectvoorbereiding

Ik denk nog 2 dagen nodig te hebben om te hebben om het projectplan verder te ontwikkelen en uit te werken. (o.a. gesprekken met gemeente, gesprekken met Cultura Venray en het bedenken van oefeningen)

- * Sessies

De voorbereidingstijd per sessie zal afhankelijk zijn van de groepsgrootte en de psychische staat van de deelnemers. Voor elke sessie denk ik houd ik rekening met een gemiddelde voorbereidingstijd van ongeveer 1 uur.

De duur van de sessie zelf zal ongeveer 3 uur zijn.

Na afloop van elke sessie zal de voortgang per deelnemer vastgelegd worden.

Hierbij houd ik ook gemiddeld 0,5 uur aan.

- * Relatiebouw deelnemers – 2 uur per week.

De gemeente vraagt om een warme overdracht wanneer deelnemers Atelier Jerusalem verlaten om een nieuwe stap te zetten. Binnen PSW hebben we voldoende jobcoaches beschikbaar die met de deelnemers een vervolgstap kunnen zetten.

- **Ruimte**

Om aan de slag te kunnen met een groepje deelnemers is het wenselijk dat we over een vrije ruimte kunnen beschikken van ± 5 x 10 meter. Met vrije ruimte bedoel ik dat er geen obstakels in de ruimte aanwezig zijn. Een tafel met stoelen zou al genoeg zijn. Verder zal ik wat werkmaterialen nodig hebben om de verschillende oefeningen te kunnen uitvoeren met de deelnemers. Hierbij valt te denken aan een Whiteboard, schijfgerei, pionnen, dik touw enz.

Als mogelijke locatie gaat mijn gedachte ook uit naar de theatervloer van Schouwburg Venray. Dit is voor vele mensen een magische plek. Een plek die indruk maakt. Maar ook een plek om te ontdekken dat die plek, die theatervloer, helemaal niet eng is. In het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen zou ik het gesprek met de Schouwburg hierover aan willen gaan. Verder zou “Jongeren centrum The B” wellicht nog een locatie kunnen zijn waar de expressie-activiteiten plaats zouden kunnen vinden.

Voor een opstart als Pilotproject zouden we wellicht gebruik kunnen maken van het muzieklokaal van Atelier Jerusalem. Voor aanvang van elke sessie zou er in het lokaal wat ruimte vrij gemaakt dienen te worden om voldoende speelvlak te creëren.

Deze ruimte is naar mijn mening op langere termijn niet geschikt om de sessies te doen. De ruimte straalt daarvoor te weinig rust uit en het licht is eigenlijk te hard (fel).

Dat is voor de expressieoefeningen niet wenselijk.

Vanwege praktische redenen willen we in de pilotfase toch uitgaan van de muziekrimte van Atelier Jerusalem.

Risico's? Wat zijn de risico's

Hoewel we de drempel om mee te doen aan deze training zo laag mogelijk willen houden, kan het voor de gekozen doelgroep wellicht lastig blijven om de stap hier naartoe zelf te zetten. Wanneer iemand de vrijheid heeft om wel of niet aan de training deel te nemen zal het risico bestaan dat weinig spontane aanmeldingen zullen komen. Bij de beoogde doelgroep merk je tevens vaker dat er wat makkelijk met afmelden wordt omgegaan wanneer de verplichting ontbreekt. De vraag is dan ook of deelname wel of geen verplicht karakter zou moeten krijgen. Dat zal in de praktijk wellicht lastig te realiseren zijn. Ook hier benadrukken we weer het belang van “relatie gericht werken”. Werk je vanuit de relatie zal je zien dat je de ander als het moeilijk heeft je hem wel kan meenemen. Het nadeel van Relatie gericht werken is dat dit vooral in het begin een enorme investering is. Het risico is altijd aanwezig dat deze investering zich niet altijd uitbetaald. Bij het inzetten van spoor 2 zal het werken in een groep naar een eindvoorstelling toe wellicht een extra motivatie zijn om ook daadwerkelijk alle sessies te volgen.

Kansen

Bij het opzetten van deze nieuwe activiteit ontstaan wellicht ook nieuwe kansen. Er gebeurt binnen de gemeente Venray al veel op gebied van ondersteuning van (psychisch) kwetsbare mensen. Soms is het de vraag in hoeverre de verschillende instanties/organisaties elkaar in beeld hebben en weten te vinden. Met het opzetten van deze expressie-activiteit, en dan met name spoor 2, zou ik de samenwerking op willen zoeken met verschillende andere partijen om elkaar op die manier te versterken. Ik heb hierover inmiddels gesprekken gevoerd met "Ik begin". Zij willen meedenken over ondersteuning wat betreft decorbouw en eventueel andere randactiviteiten. Ook zijn de eerste gesprekken gevoerd met Synthese Venray over mogelijke deelname van kwetsbare jongeren aan het dit project. Verder hebben we het eerste gesprek gehad met Cultura Venray. Zij kunnen ons wellicht ondersteunen in de praktische inhoudt. Denk hierbij aan het zoeken naar geschikte ruimte, vrijwilligers, juiste netwerk. Zij zien deze samenwerking wel zitten. Verder heeft Henk goede contacten met Schouwburg Venray. Wellicht dat we met de deelnemers een keer een schouwburgvoorstelling kunnen bezoeken.

Er heeft zich inmiddels al een vrijwilliger gemeld die ondersteuning wil bieden in het project.

Zo liggen er mijns inziens nog talloze kansen op samenwerking met andere organisaties binnen de gemeente Venray.

Financiële onderbouwing.

Bijgevoegd hebben we de financiële verantwoording.

Begroting op basis van 1 jaar draaien van Pilotproject

Uurtarief trajectbegeleider		€ 40,25		
1	Project voorbereidingen - Tijdsinvestering uitwerken plan om op te starten - Materiaalkosten:		Totaal 16,0 uur	Kosten € 644,00 € 250,00
2	Ruimte 1 dagdeel per week			€ 1.500,00
3	Relatiebouw deelnemers	2 uur	90,0 uur	€ 3.622,50
4	Sessie Uitgaande van 1 sessie per week; jaarbasis 45 sessies - Aantal sessies - Lesvoorbereiding: 1 uur - Sessieduur - Sessieafsluiting / registratie	45 1,0 uur 3,0 uur 0,5 uur	45,0 uur 135,0 uur 22,5 uur	€ 1.811,25 € 5.433,75 € 905,63
5	Kosten vrijwilliger			€ 675,00
Totaal				€ 14.842,13